

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

16. Dæmones artibus occultis, velut miraculis, fallacias struere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

S. Thom. 1. p.
q. 114. a. 4.

Iob. 1.

XVI.

Matth. 24.

S. Augustin.
tract. 83. 99.
q. 79.

illa magicis artibus effecta simulata sint, siue vera; de quibus D. Thomas, *dæmones*, inquit, non possunt facere miracula proprie dicta; quia miraculum proprie dicitur, quod sit præter ordinem totius nature creata, sub quo ordine continetur omnis virtus creata. Dicitur tamen quandoq; miraculum largè, quidquid excedit humanam facultatem & considerationem. Et sic *dæmones* possunt facere miracula, faciendo scilicet ea, quæ homines mirentur, eorumq; facultatem, & cognitionem excedat. Nam & unus homo, in quantum facit aliquid, quod est supra facultatem & cognitionem alterius hominis, ducit alium in admirationem sui operis, ut quodammodo miraculum videatur operari. Sciendum tamen est, quod, licet eiusmodi opera *dæmonum*, quæ nobis videntur miracula, ad veram miraculi rationem non pertingant: sunt tamen quandoq; res veræ; sicut magi Pharaonis, per virtutem *dæmonum*, veros serpentes & ranas fecerunt. Et quando ignis de celo cecidit, & familiam Iob, una cum gregibus pecorum, uno impetu, consumpsit; & turbo domum deiciens filios eius occidit, ea fuerunt opera *sathana* non sanè phantastica, ut docet Augustinus de ciuitate Dei.

Possunt igitur utique & *dæmones* brachium, frigido humore, contra feruentem aquam, munire, ut aqua, etsi feruida, videatur vim vrendi amittere; licet reuera non in aqua, sed in vnguento sit, quod miraculi speciem potius, quàm rem continet. Vidimus circumforaneos succis quibusdam illitas manus liquato plumbo, sine noxa, lauare. Quod mirantur, qui nesciunt virtutem vnguenti; uti & albumine oui ligna, in flammis, illæsa in stuporem dant ignorantes. His talibus artibus nouit utique & *dæmon* homines dementare, non tamen, nisi malo fine, innocentes; pessimo autem reos defendere. Quod Deus sapientissimo consilio permittit. Verè enim ac eruditè S. Augustinus, in illa verba: *Surgent Pseudochristi & Pseudopropheta, & dabunt signa magna & prodigia, ita ut in errorem inducantur (si fieri potest) etiam electi*, ita scribit. Quod autem Dominus dixit, *Pseudoprophetas multa signa & prodigia facturos, ita ut fallant etiam (si fieri potest) electos*; admonet utiq;, ut intelligamus, quadam miracula etiam sceleratos homines facere, qualia sancti facere non possunt: nec idèo tamen potioris loci apud Deum esse, arbitrandi sunt. Non enim acceptiores Deo, quàm populus Israel, erant magi *Egyptiorum*, quod non posset populus ille facere, quod illi magi faciebant: quam-

nis. Moyses, in virtute Dei, maiora facere potuerit. Sed ideo non omnibus Sanctis ista tribuuntur; ne perniciosissimo errore decipiantur infirmi, existimantes, in talibus factis maiora dona esse, quam in operibus iustitia, quibus eterna vita comparatur. Propterea Dominus prohibuit gaudere discipulos, cum ait: Nolite in hoc gaudere, quoniam spiritus vobis subijciuntur: sed in hoc gaudete, quoniam nomina vestra scripta sunt in caelis. Cum ergo talia faciunt magi, qualia nonnunquam Sancti faciunt; talia quidem visibiliter esse apparent, sed ex diverso fine, & diverso jure fiunt. Illi enim faciunt quærentes gloriam suam, hi faciunt quærentes gloriam Dei: & illi faciunt quadam potestatibus concessa in ordine suo, quasi privata commercia, vel beneficia: isti autem publica administratione, jussu eius, cui omnis creatura subiecta est. Hæc Augustinus: quæ sufficiunt ad eam quæstionem, cur etiam non Sanctis tales subinde succedant aquarum probationes? aut cur innocentibus noceant? est enim Alastor, qui illis fauet, istis nocet, quantum quidem ei à Deo permittitur. Nam neque impijs quidem plus nocere potest, quam ei concedatur; cum sit Dei lictor. Lictori autem non licet præscriptum iudicis excedere.

Luc. 10. 10.

Alter obiectio erat, ipsos etiam Sanctos tales aquarum probationes vsurpauisse. Nam memorat, S. Gangulphum martyrem, famam turpi vxoris suæ percussum, ad hoc examen, animum adiecisse. Ita enim, in vita illius, scribitur. Interim ad quendam veniunt fontem. (Gangulphus & vxor) ubi his vxorem vocibus compellat: Multa quidem de te, coniux, passim feruntur fæda & indigna natalibus tuis; & adhuc quidem mihi certò non constat, verène, an falso illa dicantur. Tum illa etiam intrepide jurans, falsos de se rumores sparsos, ait, nec se unquam alieno concubitu pollutam. At Gangulphus: diuina, inquit, providentia, quam nihil fugit, ut se res habeat, iam certis declarabit iudicijs. En fons hic propositus est, nec frigidus valde, nec immodicè calidus. In hunc igitur immitte manum, & e fundo lapillum extrahere. Et, si quidem à culpa es aliena, nihil mali patieris: sin autem pollutata es, non sine Deo latere scelus tuum. Illa B. viri, sicut alios omnes, ita hos quoque sermones vecordie, ascribens incunctanter manum iniecit in fontem. Ecce autem simul atque lapillum secum retrahere conata est, membris ferè omnibus obrigescit, & in digitis, & brachio, quousque aqua pertigit, abstracta cute, nuda caro cernitur; nihilque aliud misera illa, nisi repenti-

XVII.

Surius JJ.
Maij.